

Supplerende samlenotat forud for rådsmøde (almindelige anliggender) den 24. oktober 2023

5. Ændring af Forordning 1/1958 om Rådets sprogeregime

KOM-dokument foreligger ikke.

Revideret notat (ændringer er markeret med streg i margenen)

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 24. oktober 2023 er ændring af Forordning 1/1958 om Rådets sprogeregime på dagsordenen. Der forventes gjort status for forslaget med afsæt i en fremskridtsrapport. Det spanske forslag til ændring af forordningen indebærer, at catalansk, baskisk og galicisk optages som officielle arbejdsprog i EU på linje med EU's øvrige 24 arbejdsprog. Regeringen støtter som udgangspunkt medlemsstaternes ønsker om optagelse af nationale sprog som officielle sprog i EU, såfremt de pågældende sprog reelt er repræsentative for en betydelig del af befolkningen og reelt anvendes i national sammenhæng. Regeringens endelige stillingtagen afventer en nærmere vurdering af forslagets konsekvenser, herunder de økonomiske. Derudover er det vigtigt, at det spanske EU-formandskab afsætter tilstrækkelig tid til behandling af sagen i Rådets forberedende organer. Endelig ønsker regeringen, at Rådets Juridiske Tjeneste og Kommissionen vurderer forslagets konsekvenser og betydningen for EU-budgettet.

2. Baggrund

Forordning 1/1958 er løbende blevet tilpasset i takt med, at EU har optaget flere medlemsstater. Senest blev forordningen ændret i 2013 med Kroatiens indtræden i Unionen. Ændring af forordningen kræver enstemmighed i Rådet.

Spanien har tidligere fremsat ønske om, at catalansk, baskisk og galicisk optages som officielle EU-sprog. Det skete i 2004 i forlængelse af, at Irland anmodede om, at irsk blev optaget som officielt EU-sprog. Ønsket blev fremsat med den begrundelse, at de nævnte sprog alle er officielle sprog i Spanien og talt af en væsentlig del af befolkningen.

Som følge heraf vedtog Rådet den 13. juni 2005 konklusioner, der giver adgang til, at en medlemsstat, der har givet et minoritetssprog eller regionalt sprog en særstilling i sin forfatning eller lovgivning, får mulighed for at indgå en administrativ aftale med EU's institutioner om, at retsakter i et vist omfang kan oversættes til det pågældende sprog, ligesom der i et vist omfang stilles tolkning til rådighed ved møder. Udgifterne forbundet hermed afholdes af den medlemsstat, der anmoder om særstatus for et regionalt sprog. Processen førte til, at de tre sprog i begrænset omfang kan bruges i EU-sammenhæng, men de er ikke officielle EU-sprog.

Det spanske forslag om optagelse af catalansk, baskisk og galicisk som officielle arbejdsprog i EU blev første gang drøftet på rådsmødet (almindelige anliggender) den 19. september 2023. Det spanske formandskab konkluderede, at sagen skulle drøftes videre blandt EU-ambassadørerne, inden det på et senere tidspunkt igen kunne tages op af Rådet.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 24. oktober 2023 har det spanske formandskab lagt op til, at der gives en status på den spanske anmodning om en ændring af Forordning 1/1958 om Rådets sprogeregime. Det spanske ændringsforslag til forordningen indebærer, at catalansk,

baskisk og galicisk optages som officielle arbejdssprog i EU på linje med EU's øvrige 24 arbejdsprog. Fra spansk side har man dog indikeret, at man er åben over for i første omgang at fokusere på catalansk. Spanien har erklæret sig villig til at dække de økonomiske omkostninger forbundet med forslaget. På det kommende rådsmøde forventes en status for sagen at blive præsenteret med afsæt i en fremskridtsrapport. Fremskridtsrapporten foreligger endnu ikke.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, da spørgsmålet omhandler anvendelse af catalansk, baskisk og galicisk i EU's institutioner.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Forslaget kan lede til statsfinansielle konsekvenser samt konsekvenser for EU-budgettet. Der foreligger endnu ikke en konsekvensanalyse af forslaget, hvorfor det på den baggrund på nuværende tidspunkt ikke er muligt nærmere at estimere de statsfinansielle konsekvenser. Det bemærkes, at eventuelle afledte nationale udgifter som følge af EU-retsakter afholdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillingsramme, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom.

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget blev drøftet på rådsmødet (almindelige anliggender) den 19. september 2023, hvor en bred kreds af medlemsstater lagde vægt på behovet for yderligere forberedelse samt analyse af forslagens politiske, økonomiske og juridiske konsekvenser. Ingen medlemsstater udtrykte direkte modstand mod forslaget, mens kun enkelte gav udtryk for at være parate til fuldt ud at støtte det spanske forslag på det daværende grundlag.

10. Regeringens generelle holdning

Som det var tilfældet, da Irland anmodede om, at irsk blev optaget som officielt EU-sprog, støtter regeringen som udgangspunkt medlemsstaters ønsker om optagelse af nationale sprog som officielle sprog i EU, såfremt de pågældende sprog reelt er repræsentative for en betydelig del af befolkningen og reelt anvendes i national sammenhæng.

For at kunne tage stilling til forslaget finder regeringen, at der er behov for, at Spanien fremlægger en nærmere redegørelse, som Rådets drøftelser kan tage udgangspunkt i. Derudover arbejder regeringen for, at formandskabet afsætter tilstrækkelig tid til at drøfte sagen i Rådets forberedende organer. Endelig finder regeringen det vigtigt, at Rådets Juridiske Tjeneste og Kommissionen vurderer forslagens konsekvenser og betydningen for EU-budgettet.

Optagelse af yderligere sprog som officielle sprog er følsomt, idet det er sandsynligt, at en ændring af forordning 1/1958 pba. den spanske anmodning – og dermed tilføjelse af tre regionale sprog udover spansk – ville betyde, at en række andre medlemsstater ligeledes kunne fremsætte ønske om officiel status for flere af deres nationale sprog eller minoritetssprog. Det må forventes at medføre en række problemer, herunder vil det være vanskeligt at afgøre, hvilke sprog der bør opnå officiel status, ligesom en øget mængde officielle sprog ikke vil forenkle den i forvejen komplicerede sproglige proces i EU, for så vidt angår tolkning og oversættelser, ligesom det kan forsinke lovgivningsproceduren.

Regeringens endelige stillingtagen afventer en nærmere vurdering af de statsfinansielle konsekvenser, hvorfor regeringen finder, at der bør fremlægges en konsekvensanalyse, som kan belyse de forventede afledte omkostninger. Regeringen finder, at eventuelle merudgifter forbundet med indførslen af yderligere officielle sprog skal afholdes inden for gældende rammer via omprioriteringer.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

| Sagen blev senest forelagt Folketingets Europaudvalg den 15. september 2023.